

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних занять та самостійної роботи здобувачів
вищої освіти усіх спеціальностей та форм навчання

Затверджено на засіданні кафедри
економіки, обліку і оподаткування
Протокол № 19
від «15» грудня 2023 р.

ЧЕРНІГІВ 2023

Основи академічного письма. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти усіх спеціальностей та форм навчання/Укл.: Гнедіна К.В. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка». 2023.25 с.

Укладач: ГНЕДИНА КАТЕРИНА ВОЛОДИМИРІВНА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Відповідальна за випуск: ДЕРІЙ ЖАННА ВОЛОДИМИРІВНА, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування, д.е.н., професор

Рецензент: ПЕРЕТЯТЬКО ЮЛІЯ МИТРОФАНІВНА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту економіки Національного університету «Чернігівська політехніка».

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. ЗАСАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	6
2 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ.....	7
3 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. ПЛАГІАТ У НАКОВОМУ ТЕКСТІ: МЕТОДИ ВИЯВЛЕННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ.....	8
4 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. НАУКОВЕ МОВЛЕННЯ ТА КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ.....	9
5 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО: НАПИСАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ.....	11
6 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ.....	12
7 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7. ОСНОВИ РОБОТИ З ДЖЕРЕЛАМИ.....	12
8 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	13
9 ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ НАПИСАННЯ ЕСЕ.....	15
10 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ З ДИСЦИПЛІНИ.....	15
11 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ ПРАЦЬ.....	16
12 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА.....	20
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	23
ДОДАТОК А. ПРИКЛАД АНОТАЦІЇ ДО НАУКОВОЇ СТАТТІ.....	24
ДОДАТОК Б. ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25

ВСТУП

Курс «Основи академічного письма» спрямований на надання здобувачам вищої освіти системи знань і навичок з основ академічної доброчесності та письма. Курс є необхідним етапом ознайомлення здобувачів вищої освіти з етичними аспектами у сфері вищої освіти, принципами академічної доброчесності, шляхами забезпечення їх поширення та дотримання, підходами до формування академічної культури у закладах вищої освіти України та світу.

Змістовий модуль 1. Формування академічної культури здобувачів вищої освіти.

Тема 1. Засади вищої освіти.

Засади вищої освіти. Університет: від класичного до сучасного. Етичні принципи у вищій освіті. Здобувач вищої освіти: нерозривність прав і обов'язків. Свобода вибору закладу вищої освіти, спеціальності, вибіркових освітніх компонентів, теми наукового дослідження і наукового керівника. Академічна мобільність. Формування академічної культури, необхідних практичних навичок усної і писемної мови у здобувачів вищої освіти першого року навчання. Неформальна освіта. Основні поняття курсу.

Тема 2. Академічна доброчесність.

Академічна культура, академічна доброчесність. Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності здобувача вищої освіти. Табу в академічному світі. Порухення академічної доброчесності. Кодекси академічної доброчесності. Академічна доброчесність та штучний інтелект.

Тема 3. Плагіат у науковому тексті: методи виявлення та запобігання

Сутність плагіату. Основні причини плагіату. Приклади плагіату у науковому тексті. Методи виявлення плагіату. Електронні ресурси для оцінювання унікальності тексту. Запобігання плагіату у закладах вищої освіти.

Змістовий модуль 2. Основи академічного письма.

Тема 4. Наукове мовлення та культура спілкування.

Науковий стиль. Стилї сучасної української мови. Мовні засоби наукового стилю, використання наукових термінів, таблиць, схем; оперування абстрактними поняттями; використання цитат; логічна послідовність; однозначність; аргументованість викладу. Публічний виступ, презентація, доповідь. Основні жанри наукового мовлення. Володіння мовою як запорука успішного працевлаштування. Написання резюме (CV), мотиваційного листа.

Тема 5. Академічне письмо: написання різних видів наукових текстів.

Основні характеристики наукового стилю. Особливості написання тез доповідей, наукових статей, наукових доповідей. Структура наукової роботи, вимоги до її написання та оформлення. Мистецтво презентацій та виступів на науково-практичних конференціях.

Тема 6. Інтелектуальна власність.

Поняття інтелектуальної власності. Авторське право: від першого закону про авторське право. Різноманіття об'єктів авторського права: наукові тексти, літературні твори, музичні твори, драматичні твори, твори образотворчого мистецтва, кінофільми і аудіовізуальні твори, архітектурні роботи, комп'ютерні програми тощо. Захист авторських прав.

Тема 7. Основи роботи з джерелами. Правила цитування й оформлення покликань. Бібліографічний пошук. Робота з каталогами бібліотек. Укладання бібліографії дослідницької роботи. Каталоги. Пошук інформації в Інтернеті. Наукометричні бази даних (Scopus, Web of Science та інші). Сервіси для полегшення укладання бібліографії, бібліографічні менеджери.

Мета вивчення дисципліни – формування академічної культури та академічної грамотності у здобувачів вищої освіти, набуття ними практичних навичок усного і писемного наукового мовлення, необхідних для успішного навчання та майбутньої професійної діяльності.

У підсумку здобувач вищої освіти повинен *знати*: засади вищої освіти в Україні та зарубіжних країнах; основи академічної доброчесності та особливості формування Кодексу академічної доброчесності; теоретичні та методичні основи академічного письма; сутність категорії «інтелектуальна власність» та об'єкти авторського права; правила цитування та оформлення бібліографічного опису. Крім того, здобувач буде *вміти* дотримуватися принципів академічної доброчесності; застосовувати науковий стиль та формувати наукові роботи без плагіату; оформлювати наукові роботи із дотриманням правил цитування; здійснювати бібліографічний пошук та складати бібліографічний опис; запобігати плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності (у тому числі обману, фальсифікації, фабрикації, списуванню, хабарництву) в групі та закладі вищої освіти в цілому.

Обсяг курсу. Загальна кількість кредитів – 3 (90 год.)

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота	60

Форма проведення занять: лекції-презентації, практичні, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, навчальні матеріали, відеоматеріали, онлайн-курс «Академічна доброчесність в університеті» від ВУМ online (<https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>) (рисунок 1).

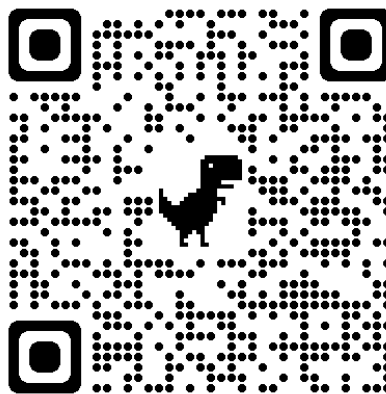


Рисунок 1. Лінк на курс «Академічна доброчесність в університеті».

Передумовою вивчення дисципліни є базові знання зі шкільного курсу (українська мова). Знання та вміння, отримані під час вивчення курсу, є базовими для вивчення дисциплін циклів загальної та професійної підготовки, а також дисциплін другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Програма курсу сформована з урахуванням положень Методичних рекомендацій, створених у рамках Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP), що адмініструється Американськими Радами з міжнародної освіти за сприяння МОН України та підтримки Посольства США в Україні [1].

Методичні рекомендації з курсу «Основи академічного письма» розроблені для проведення практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти усіх спеціальностей та форм навчання. Дані методичні вказівки містять завдання до практичних занять, завдання для самостійної роботи, перелік тем наукових есе з курсу, а також перелік питань до заліку, рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів.

1 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. ЗАСАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Завдання 1.1. Командна робота для здобувачів вищої освіти «Університет майбутнього»: запропонуйте модель університету майбутнього та надайте характеристику викладача, здобувача вищої освіти та університету в цілому. При цьому сфокусуйте увагу на таких питаннях [2]:

- Яке місце академічній доброчесності буде відведене в університеті майбутнього?
- Чи знизиться рівень плагіату та інших порушень академічної доброчесності?
- Чи будуть більшої мірою дотримуватися етичні принципи у академічному середовищі?
- Чи зміниться рівень усвідомлення необхідності дотримання принципів академічної доброчесності?
- Чим університет майбутнього буде відрізнятися від сучасного університету?

Результати роботи мають бути презентовані кожною командою.

Завдання 1.2. Підготуйте есе на тему: «Академічна доброчесність: напрями забезпечення у закладах вищої освіти України».

Завдання 1.3. Напишіть твір на тему «Портрет ідеального викладача».

Завдання 1.4. Пройдіть анонімне опитування на тему «Що Ви знаєте про академічну доброчесність?» [1, Додаток 1, с. 49-50].

Питання для обговорення [2]:

1. Здійсніть огляд основних тенденцій розвитку системи вищої освіти в Україні.
2. Назвіть основні цінності, місію та цілі системи вищої освіти.
3. Охарактеризуйте основні етапи становлення університету.
4. Дайте характеристику основним принципам Європейського простору вищої освіти.
5. Розкрийте сутність поняття «академічна культура».
6. Які чинники впливають на формування академічної культури?

2 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Завдання 2.1. Здійсніть огляд Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» [3]. Надайте відповідь на наступні запитання:

- 1) Які цінності та принципи етики і академічної доброчесності розкрито у Кодексі?
- 2) Якими є основні порушення академічної доброчесності та які наслідки цих порушень?
- 3) Які заходи можуть бути впроваджені щодо попередження порушень академічної доброчесності?
- 4) Які праці здобувачів вищої освіти підлягають обов'язковій перевірці на плагіат та яким чином це відбувається?
- 5) Що означає термін «несанкціонована співпраця»?

Завдання 2.2. Проаналізуйте Кодекси академічної доброчесності інших закладів вищої освіти України. Надайте відповідь на наступні запитання:

- 1) Якими моральними принципами мають керуватися члени академічної спільноти?
- 2) Що є неприйнятним для здобувачів вищої освіти та працівників закладів вищої освіти України?
- 3) Яким чином забезпечується дотримання принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу?

Завдання 2.3. Командна робота для здобувачів вищої освіти «Кодекс академічної доброчесності групи»: розробіть «Кодекс академічної доброчесності» для здобувачів вищої освіти Вашої групи. Обов'язковим є посилання на використані джерела у тексті та наведення списку використаних джерел. Результати роботи мають бути презентовані кожною командою

Завдання 2.4. Виконайте наукове есе на тему «Академічна доброчесність у закладах вищої освіти України: міф чи необхідний інструмент для забезпечення якості»?

Завдання 2.5. Опишіть, які загрози порушення академічної доброчесності виникають при застосуванні технологій штучного інтелекту.

Питання для обговорення [2]:

1. Охарактеризуйте поняття академічної доброчесності.
2. На яких фундаментальних цінностях базується академічна доброчесність? Розкрийте їх сутність.
3. Розкрийте сутність основних принципів академічної доброчесності.
4. Охарактеризуйте основні прояви академічної доброчесності.
5. Які методи запобігання порушенням принципів академічної доброчесності Ви знаєте?
6. Які методи боротьби з академічною недоброчесністю, що застосовуються у зарубіжних країнах, доцільно впровадити в Україні?
7. На Вашу думку, які умови сприятимуть недопущенню порушень принципів академічної доброчесності?
8. Поясніть сутність та необхідність створення Кодексу академічної доброчесності в університеті.
9. Здійсніть огляд досвіду формування Кодексів академічної доброчесності у зарубіжних та національних закладах вищої освіти.

3 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. ПЛАГІАТ У НАКОВОМУ ТЕКСТІ: МЕТОДИ ВИЯВЛЕННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ

Завдання 3.1. Підготуйте доповідь-презентацію на тему «Всесвітньовідомі випадки плагіату» [2].

Завдання 3.2. Підготуйте доповідь-презентацію на тему «Плагіат у науці: небезпека та наслідки» [2].

Завдання 3.3. Підготуйте доповідь-презентацію на тему «Дослідницька доброчесність: сутність на види порушень».

Завдання 3.4. Надайте відповіді на наступні запитання:

- Яка відповідальність за академічний плагіат передбачена в Україні?
- Яким чином відбувається боротьба з академічним плагіатом у зарубіжних країнах?

Завдання 3.5. Ознайомтеся зі статтею дослідника В. Бахрушина «Академічний плагіат і самоплагіат в науці та вищій освіті: нормативна база і світовий досвід» за посиланням <http://education-ua.org/ua/articles/1128-akademichnij-plagiat-i-samoplgiat-v-nautsi-ta-vishchij-osviti-normativna-baza-i-svitovij-dosvid>

Надайте відповіді на наступні запитання [2]:

1. Чи є самоплагіат порушенням академічної доброчесності?
2. Наведіть типові приклади самоплагіату, які висвітлює автор у вищезазначеній статті.

Завдання 3.6. Виконайте есе на тему «Подолання плагіату: місія можлива?» [2].

Завдання 3.7. Опишіть порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на плагіат у Національному університеті «Чернігівська політехніка» [4].

Питання для обговорення:

1. Дайте визначення поняттям «плагіат» та «академічний плагіат».
2. Наведіть характеристику основних видів академічного плагіату.
3. Чи є академічним плагіатом написання текстів за допомогою технологій штучного інтелекту?
4. Які наслідки матиме виявлення плагіату у науковій роботі?
5. Опишіть методи та практики запобігання академічному плагіату в Україні.
6. Яким чином відбувається перевірка робіт здобувачів вищої освіти на плагіат?

4 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. НАУКОВЕ МОВЛЕННЯ ТА КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ

Завдання 4.1. Підготуйте публічний науковий виступ. Рекомендовані тематичні напрями для наукових виступів [2]:

- «Дотримання принципів академічної доброчесності: міф чи реальність?»;
- «Технології штучного інтелекту в освіті та науці: чи можливо забезпечити доброчесне використання?»;
- «Історія студентського самоврядування: досвід США»;
- «Студентське самоврядування в Україні».

Завдання 4.2. Командна робота для здобувачів вищої освіти «Написання мотиваційного листа»: команда здобувачів вищої освіти має намір взяти участь у конкурсі «Програма академічної мобільності для першокурсників: отримання навичок формування якісних академічних текстів». Ключова ціль програми – розвиток у здобувачів вищої освіти навичок формування академічних текстів різних жанрів та поширення серед здобувачів вищої освіти принципів академічної доброчесності з метою недопущення плагіату.

Критерії вибору переможців відповідно до умов конкурсу:

I Обов'язкові вимоги до претендентів:

- команда здобувачів вищої освіти у складі 4-5 осіб;
- володіння іноземною мовою щонайменше одним із учасників команди;
- середній бал за результатами навчання - не нижче 75 балів.

II Переваги:

- володіння другою іноземною мовою;
- досвід участі у програмах академічної мобільності;
- досвід участі у тренінгах, семінарах, форумах, інших заходах з питань академічної доброчесності та академічного письма;
- вивчення/проходження курсу «Основи академічного письма»;
- наявність публікацій (тези, наукова стаття тощо);
- наявність сертифікатів, грамот, дипломів;
- досвід участі у Всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, круглих столах, форумах тощо;
- волонтерська, благодійницька діяльність, участь у проєктах соціальної дії.

Для участі у конкурсі команда здобувачів вищої освіти має надіслати до організаційного комітету мотиваційний лист, за яким будуть обиратися учасники програми академічної мобільності.

Завдання для команди здобувачів вищої освіти. Сформууйте мотиваційний лист з урахуванням критеріїв відбору учасників програми академічної мобільності. Доповніть мотиваційний лист додатками, які підтверджують наявність серед учасників команди зазначених вище переваг (ксерокопії сертифікатів, дипломів, грамот, публікацій тощо) [2].

Завдання 4.3. Враховуючи сучасні підходи, складіть інформативне та креативне CV. Для створення CV можуть бути використані спеціальні програмні продукти та безкоштовні онлайн-сервіси із розробки резюме (CV) [2].

Питання для обговорення [2]:

1. Охарактеризуйте науковий стиль мовлення.
2. Охарактеризуйте підстилі та жанри наукового стилю.
3. Визначте мету та призначення наукового мовлення.

4. Яким чином підготуватися до публічного виступу?
5. Які етичні правила проведення наукових дискусій Ви знаєте?
6. Етапи проведення наукової дискусії.
7. Мета написання мотиваційного листа.
8. Охарактеризуйте основні правила написання мотиваційного листа.
9. Якою є структура мотиваційного листа?
10. Розкрийте основні рекомендації до написання CV (резюме).

5 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО: НАПИСАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ

Завдання 5.1. Опишіть рекомендації до написання наукової роботи за технологією IMRAD.

Завдання 5.2. Напишіть анотацію до статті, присвяченої питанням академічної доброчесності. Стаття обирається здобувачем вищої освіти самостійно. Приклад анотації до наукової статті наведено у Додатку А.

Завдання 5.3. Напишіть рецензію на обраний Вами літературний чи науковий твір.

Питання для обговорення [2]:

1. Чим науковий текст відрізняється від інших текстів?
2. Основні складові наукової статті.
3. Визначте особливості побудови тексту-доказу.
4. Визначте особливості побудови тексту-опису.
5. Визначте особливості побудови тексту-міркування.
6. Назвіть основні елементи системи наукових знань.
7. Назвіть зміст, мету та особливості написання анотації.
8. Поясніть призначення та порядок написання рецензії.
9. Основні складові наукового есе.
10. Особливості написання наукового есе.

6 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Завдання 6.1. Сформууйте список об'єктів авторського права у різних сферах.

Завдання 6.2. Оберіть один із об'єктів інтелектуальної власності (книгу, музичний твір, програмне забезпечення тощо) та дослідіть його історію виникнення, процес отримання авторських прав, а також випадки порушення цих прав. Опишіть, які заходи вживаються для захисту авторських прав у конкретній сфері.

Завдання 6.3. Підготуйте презентацію на тему «Поняття авторського права та його захист: досвід України».

Завдання 6.4. Підготуйте презентацію на тему «Особливості захисту авторського права у зарубіжних країнах».

Завдання 6.5. Створіть пост для текстового блогу на тему інтелектуальної власності. Розгляньте значення інтелектуальної власності у сучасному світі, визначте позитивні та негативні аспекти, а також висловіть думку щодо того, як можна протидіяти порушенню авторських прав.

Завдання 6.6. Оберіть конкретний випадок порушення авторських прав, який став відомим у галузі інтелектуальної власності (наприклад, судовий позов або випадок плагіату). Здійсніть докладний аналіз цього випадку, визначте основні сторони конфлікту, аргументи кожної сторони та результати розгляду справи. Підготуйте коротку презентацію для обговорення результатів в групі.

Питання для обговорення:

1. Наведіть трактування поняття «інтелектуальна власність».
2. Що означає категорія «авторське право»?
3. Які об'єкти авторського права розрізняють?
4. Опишіть процеси та процедури захисту авторських прав в Україні.
5. Опишіть особливості захисту авторських прав у зарубіжних країнах.

7 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7. ОСНОВИ РОБОТИ З ДЖЕРЕЛАМИ

Завдання 7.1. Необхідно виконати презентацію на тему «Дослідницька доброчесність», здійснивши огляд щонайменше 5 джерел та зробивши на них посилання у презентації відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 [5].

Завдання 7.2. Необхідно виконати презентацію на тему «Академічна доброчесність та успішна майбутня професійна діяльність: чи існує

взаємозв'язок?», процитувавши щонайменше 6 джерел та зробивши на них посилання у тексті відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 [5].

Завдання 7.3. Сформууйте список рекомендованих джерел для вивчення тем курсу «Основи академічного письма» відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 [5]. Презентуйте сформований список джерел (за прикладом у Додатку Б).

Питання для обговорення [2]:

1. Охарактеризуйте головні правила цитування.
2. Які вимоги існують до оформлення списку використаних джерел?
3. Чи є відсутність посилання на першоджерело у науковому тексті порушенням принципів академічної доброчесності?

8 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ [2]

1. Сформууйте перелік «академічних табу» та обґрунтуйте вибір кожної позиції з переліку.
2. Розкрийте сутність принципів академічної доброчесності. З Вашого досвіду, які з принципів порушуються частіше за інші?
3. Опишіть роль Кодексу академічної доброчесності у забезпеченні дотримання принципів академічної доброчесності.
4. Чи є самоплагіат академічно недоброчесним явищем? Поясніть та наведіть приклади самоплагіату.
5. Підготуйте доповідь та презентацію на тему: «Культура академічної доброчесності у США».
6. Підготуйте доповідь та презентацію на тему: «Досвід країн ЄС у сфері забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти».
7. Підготуйте доповідь та презентацію на тему: «Напрями забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти України».
8. Підготуйте доповідь та презентацію на тему: «Відомі випадку плагіату: Україна та світ».
9. Сформууйте глосарій до курсу «Основи академічного письма».
10. Проведіть дослідження причин виникнення плагіату. Результати оформіть у вигляді презентації.
11. Ви є автором наукових тез. Через три місяці після опублікування цих тез Ви бачите тези іншого автора, які містять два повні абзаци з Ваших тез без посилання на джерело. Опишіть, якими будуть Ваші дії?
12. Чи будуть принципи академічної доброчесності у майбутньому дотримуватися усіма учасниками освітнього процесу?
13. Які заходи з метою забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності варто впровадити у закладі вищої освіти, у якому Ви навчаєтеся?

14. Під час вивчення фахової дисципліни Ви разом з одногрупниками отримали завдання, яке має виконуватися командою. Так сталося, що Вам не вистачило часу, але члени команди пропонують включити Вас до виконаного рештою учасниками звіту. Якими мають бути Ваші дії у цій ситуації? Відповідь обґрунтуйте.

15. Якою є роль здобувача вищої освіти у забезпеченні академічної доброчесності у закладі вищої освіти? Яким чином Ви долучаєтеся до цього процесу?

16. Сформууйте інформаційний постер на тему «Ми – академічно доброчесні!».

17. Розробіть інформаційну брошуру для здобувачів вищої освіти з метою поширення принципів академічної доброчесності.

18. Складіть кросворд, використовуючи основні категорії з курсу «Основи академічного письма».

19. Сформууйте 30 тестових завдань з курсу «Основи академічного письма».

20. Складіть власне CV за вимогами системи Europass.

21. Ознайомтеся із науковою статтею у фаховому виданні. Напишіть розширену анотацію до цієї роботи.

22. Складіть мотиваційний лист для участі у Міжнародному форумі молодих лідерів.

23. Сформууйте список рекомендованої літератури для вивчення фахових дисциплін.

24. Розробіть анкету та проведіть анонімне опитування фокус-групи серед здобувачів вищої освіти щодо рівня їх обізнаності із принципами академічної доброчесності.

25. Здійсніть огляд програмного забезпечення для перевірки робіт здобувачів вищої освіти на наявність плагіату. Презентуйте результати проведеного дослідження.

26. Напишіть коротку рецензію на курс «Основи академічного письма». Які основні теми охоплює курс? Які з них були найбільш цікавими та корисними для Вас? Які Ваші пропозиції щодо покращення інформаційного наповнення курсу?

27. Зробіть соціальний відеоролик, присвячений принципам академічної доброчесності та важливості їх дотриманню.

28. Зробіть інформаційний лист з всесвітньовідомими цитатами про плагіат. Наведіть список використаних джерел.

29. Підготуйте презентацію на тему «Доброчесне використання технологій штучного інтелекту в освіті та науці».

30. Підготуйте презентацію на тему «ChatGPT: переваги, недоліки та загрози».

9 ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ НАПИСАННЯ ЕСЕ [2]

1. Академічна доброчесність у Європейському просторі вищої освіти.
2. Академічна доброчесність як елемент системи забезпечення якості вищої освіти в Україні.
3. Формування культури академічної доброчесності: сучасні виклики в освітньому просторі.
4. Причини виникнення плагіату та негативні наслідки.
5. Відповідальність учасників освітнього процесу за плагіат.
6. Шляхи забезпечення академічної доброчесності в університетах світу.
7. Академічна доброчесність у закладах вищої освіти України: сучасний стан та перспективи.
8. Бібліографічні менеджери: переваги використання.
9. Проблема самоплагіату як різновиду порушень академічної доброчесності.
10. Кодекс доброчесності як інструмент дотримання принципів академічної доброчесності.
11. Використання інформаційно-комп'ютерних технологій у виявленні плагіату.
12. Напрями запобігання порушенням академічної доброчесності.
13. Підходи до формування наукових текстів.
14. Сучасні тренди та вимоги до формування CV.
15. Роль студентського самоврядування в дотриманні принципів академічної доброчесності в університеті.
16. Мотиваційний лист як ключовий крок до успіху.
17. Особливості мовного етикету наукової спільноти.
18. Випадки плагіату в історії мистецтва.
19. Списування як погана звичка.
20. Причини плагіату як різновиду порушення принципів академічної доброчесності.
21. Поняття інтелектуальної власності та її роль у сучасному світі.
22. Історія та еволюція авторського права.
23. Різноманітність об'єктів авторського права та їх особливості.
24. Захист авторських прав і можливі наслідки їх порушення.
25. Мистецтво презентацій та виступів на наукових конференціях.

10 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Засади та сучасний стан вищої освіти в Україні.
2. Етичні принципи у вищій освіті.
3. Академічна культура й етика у вищій освіті.
4. Академічна доброчесність: характеристика поняття, складові, принципи.
5. Доброчесність викладача та здобувача вищої освіти.
6. Табу в академічному світі.

7. Кодекси академічної доброчесності у зарубіжних та вітчизняних закладах вищої освіти.
8. Поняття інтелектуальної власності.
9. Авторське право: сутність поняття, оформлення, захист.
10. Наукове мовлення: характеристика поняття
11. Основні жанри наукового мовлення
12. Володіння мовою як запорука успішного працевлаштування.
13. Особливості написання резюме, мотиваційного листа, дослідницької пропозиції.
14. Академічне письмо: вимоги до написання різних видів наукових текстів.
15. Основні характеристики наукового стилю.
16. Особливості написання тез доповідей.
17. Особливості написання наукових статей.
18. Структура наукової роботи та вимоги до її написання та оформлення.
19. Мистецтво презентацій та виступів.
20. Плагіат: історія, сучасність, причини.
21. Методи виявлення плагіату.
22. Запобігання плагіату у зарубіжних та вітчизняних закладах вищої освіти.
23. Правила цитування.
24. Укладання бібліографії дослідницької роботи.
25. Пошук інформації в Інтернеті для написання наукових текстів.
26. Наукометричні бази даних (Scopus, Web of Science, Google Scholar та інші).
27. Сервіси для полегшення укладання бібліографії, бібліографічні менеджери.
28. Сприяння академічній доброчесності у закладах вищої освіти: заходи, методи, результати.
29. Сучасні методи формування академічної культури у світі.
30. Використання інформаційних технологій для боротьби із плагіатом та формування наукових текстів.
31. Дослідницька доброчесність.
32. Доброчесне використання технологій штучного інтелекту в освіті та науці.

11 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Технічні вимоги до оформлення рукопису статті (приклад).

- ✓ Формат листка А4 (орієнтація книжкова).
- ✓ Поля: верхнє, нижнє, лівє, правє – 2 см.
- ✓ Шрифт Times New Roman, кегль 14.
- ✓ Міжрядковий інтервал - 1,5 см.
- ✓ Абзацний відступ – 1,25 см.
- ✓ Вирівнювання абзаців – за шириною.
- ✓ Пробіли - одинарні пробіли (не допускати подвійних).
- ✓ Переноси - не допускаються.

Символи.

Слід чітко розрізняти графічні знаки «тире» (... – ...) та «дефіс» (... - ...); використовувати одностипні лапки («...»); дужки круглі (...).

Ілюстрації.

Таблиці та інші нетекстові об'єкти повинні бути пронумеровані, розміщуються всередині тексту. Назва рисунка розміщується під рисунком, заголовки таблиці – над таблицею. Підписи до них та посилання на них у тексті є обов'язковими.

Загальні вимоги до структури наукової статті.*Структурні елементи статті:*

- ✓ Анотація з ключовими словами (мовою оригіналу);
- ✓ Текст анотації англійською (для статей українською мовою);
- ✓ Постановка проблеми (з обов'язковим висвітленням актуальності та аналізом останніх досліджень і публікацій);
- ✓ Мета/цілі, завдання статті;
- ✓ Методи дослідження;
- ✓ Виклад основного матеріалу;
- ✓ Висновки та перспективи подальших досліджень.

Всі структурні елементи доцільно виділяти напівжирним шрифтом. Посилання на використані джерела оформлюються таким чином: у квадратних дужках із зазначенням порядкового номера джерела та сторінки: [3, с.12; 11, с. 45-47]. Список використаних джерел має бути оформлений згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» [5].

Слова-маркери до анотації:

- ✓ Акцентовано увагу на
- ✓ Запропоновано заходи щодо
- ✓ Апробовано підхід та зафіксовано
- ✓ Аргументовано, що
- ✓ Безпосередньо зазначено
- ✓ Введено у науковий обіг
- ✓ Зосереджено увагу на
- ✓ Вдосконалено
- ✓ Зроблено висновок
- ✓ Виведено формулу
- ✓ З'ясовано
- ✓ Вивчено вплив
- ✓ Модифіковано
- ✓ Здійснено огляд
- ✓ Визначено перспективи, шляхи, напрями, умови, чинники
- ✓ На конкретних прикладах
- ✓ На основі узагальнення
- ✓ Викладено заходи, аспекти, авторську точку зору
- ✓ Визначено методику

- ✓ На підставі теоретико-емпіричних досліджень проаналізовано
- ✓ Виконано порівняльний аналіз
- ✓ Проведено аналіз
- ✓ Наведено
- ✓ Використано документи
- ✓ Надано оцінку
- ✓ Virішено проблему
- ✓ Обговорено необхідність
- ✓ Висвітлено питання, проблеми, роль
- ✓ Обрано метод
- ✓ Обраховано вартість
- ✓ Обумовлено
- ✓ Висунуто пропозиції
- ✓ Представлено
- ✓ Виходячи з цього
- ✓ Продемонстровано
- ✓ Виявлено чинники впливу
- ✓ Простежено проблеми, методи
- ✓ Відмічено
- ✓ Реалізовано методику
- ✓ Рекомендовано
- ✓ Розроблено комплекс заходів
- ✓ Відображено
- ✓ Оцінено
- ✓ Розглянуто особливості
- ✓ Враховано
- ✓ Розкрито зміст поняття
- ✓ Встановлено критерії для оцінювання
- ✓ Розроблено стратегію
- ✓ Доведено високу ефективність
- ✓ Синтезовано
- ✓ Систематизовано
- ✓ Досліджено вплив
- ✓ Сформовано план
- ✓ Досягнуто цілі дослідження
- ✓ За результатами спостережень
- ✓ У ході експерименту обґрунтовано
- ✓ Задokumentовано
- ✓ Визначено тенденції розвитку
- ✓ Уточнено сутність поняття
- ✓ Узагальнено підходи до трактування категорії
- ✓ Надано практичні рекомендації
- ✓ Запропоновано шляхи розвитку

Приклади оформлення посилань в тексті, таблиці, рисунку, списку використаних джерел.

Викладення основного матеріалу. Водні ресурси є запасами поверхневих та підземних вод, що знаходяться у водних об'єктах і використовуються або можуть бути використані [1, с. 3]. До водних об'єктів належать зосередження вод на поверхні суші у формах її рельєфу або у надрах, що має межі, об'єм та риси водного режиму (річки та водосховища на них, канали, болота, льодовики, озера, ставки та інші водойми) [2, с. 25].

Таблиця 1

Значення Індексу екологічної ефективності та його компоненту «Водні ресурси» у зарубіжних країнах та в Україні у 2020 р.*

Країна	Індекс екологічної ефективності	Рейтингове місце	Водні ресурси	Рейтингове місце
Данія	82.5	1	100.0	1
Люксембург	82.3	2	98.5	6
Швейцарія	81.5	3	96.7	9
Велика Британія	81.3	4	98.5	7
Франція	80.0	5	88.0	16
Австрія	79.6	6	94.0	10
Фінляндія	78.9	7	100.0	2
Швеція	78.7	8	100.0	5
Україна	49.5	60	14.1	60

*Джерело: сформовано автором за даними EPI Report 2020 [11, с.162]

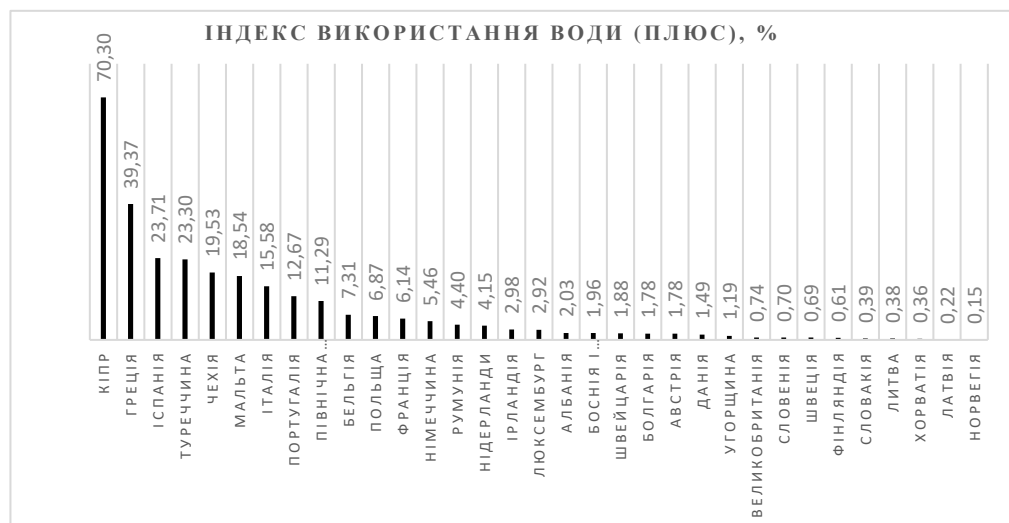


Рисунок 2. Значення Індексу використання води (Water exploitation index, plus) у зарубіжних країнах станом на 2017 р.*

*Джерело: складено автором на основі даних [10]

Список використаних джерел

1. Зацерковний В.І., Плічко Л.В. Аналіз системи управління водогосподарським комплексом України та пошук шляхів щодо їх вдосконалення. *Наукоємні технології*. 2017. № 4 (36). С.358-367.
2. Лановенко О.Г., Остапішина О.О. Словник-довідник з екології. Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2013. 226 с.
3. Хвесик М.А., Мандзик В.М. Водні ресурси – інвестиція сьогодення і перспектива майбутнього. *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. № 1. С.2-8.

12 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Академічне письмо: навчальний посібник/уклад.: Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг, 2019. 130 с.
2. Гребенюк Т.В. Академічна доброчесність: навчальний посібник. Запоріжжя: ЗДМУ, 2021. 108 с.
3. Колоїз Ж.В. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С.В. 2019. 178 с.
4. Лютий Т.В., Денисова О.С. Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів. Міністерство освіти і науки України: Сумський державний університет. м. Суми, 2019. 186 с.
5. Мартинюк О.М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк: Вежа, 2021. 48 с.
6. Методологія дисертаційного дослідження. Мовні особливості наукового стилю: навчальний посібник/ упор. Чорний І.В., Перцева В.А., Голопич І.М. Харків: ХНУВС, 2019. 272 с.
7. Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань: практичний посібник [препринт]. Київ : ДНТБ України, 2019. 33 с.
8. Бахрушин В., Ніколаєв Є. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cxd9/view
9. Гнедіна К.В. Використання сучасних методів навчання та інструментів організації освітнього процесу для забезпечення якісної підготовки фахівців зі спеціальності «Облік і оподаткування». *Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти*: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2023. С. 19-22.
10. Гнедіна К.В. Академічна доброчесність як забезпечення якості вищої освіти. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку*: тези доп. IV міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 27 листоп. 2020 р.). Чернігів: Чернігівська політехніка, 2020. С. 122-124.

11. Гнедіна К., Нагорний П. Теоретико-практичні засади гейміфікації в освіті. *Information Technologies in Education: збірник наукових праць*/голов. ред. О.В. Співаковський. Херсон: ХДУ, 2022. Вип. 3 (52). С. 7-19.

12. Гоголь Т.А., Гнедіна К.В. Напрями реформування системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: правовий та фінансовий аспекти. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 2 (18). С. 146-153. URL: http://journals.stu.cn.ua/problems_and_prospects_economics_management/article/view/184230/183978

13. Гнедіна К.В., Нагорний П.В. Дослідницька доброчесність: принципи та передумови забезпечення. *Перша міжнародна конференція «Відкрита наука та інновації в Україні 2022»* [Електронний ресурс]: Матеріали, 27-28 жовт. 2022 р./ Міністерство освіти і науки України; Державна науково-технічна бібліотека України. – Київ : УкрІНТЕІ, 2022. С. 109-110.

14. Гнедіна К.В., Нагорний П.В. Дистанційне навчання: тенденції та перспективи розвитку у закладах вищої освіти. *Międzynarodowa współpraca oświatowa jak przykład rozwoju zawodowego mistrzostwa fachowców: materiały z Międzynarodowego Seminarium NaukowoPedagogicznego*, Łomża, 23.06.2022r. / Redakcja naukowa Ireneusz Żuchowski, Zoia Sharlovych Łomża, Wydawnictwo: MANS w Łomży, 2022. P. 21-24.

15. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 01.07.2016] Вид. офіц. Київ, 2016, 16 с. (Інформація та документація).

16. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 12.05.2022. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

17. Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка». URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/04/p-yakist-kodex1.pdf>

18. Основи академічного письма: методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання/Укл.: Гнедіна К.В., Сакун О.С. Чернігів: ЧНТУ, 2019. 16 с.

19. Панічкіна А.С., Гнедіна К.В. Шляхи запобігання плагіату та забезпечення якості освітнього процесу. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку*: тези доп. VII міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 27 листоп. 2021 р.). Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С. 165-166.

20. Посилення академічної доброчесності у вищій освіті України. URL: <https://naqa.gov.ua/>

21. Ростикус Н. Академічна доброчесність у науковому дискурсі. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 3 (9). С. 517-526.

22. Серебрянська І. Основи академічного письма в закладах вищої освіти: міждисциплінарне спрямування. *Освітологічний дискурс*. 2021. № 1 (32). С. 87-100. URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download/753/634/2481>

23. Ульянова Г.О., Бааджи Н.П. Академічна доброчесність як основа академічного успіху. *Правова позиція*. № 4 (37). 2022. С. 98-103.

24. Федоренко Я., Дмитренко М., Кришталь А., Чубіна, Т. Проблеми авторства творів науки у площині академічної доброчесності. *European Science*. 2023. № 4 (sge16-04). С. 132–139. <https://doi.org/10.30890/2709-2313.2023-16-04-022>

25. Філіпенко Л.В., Думанський, О.В., Козак, О.В. Академічна доброчесність в науковому та освітньому середовищі закладів освіти України: погляд крізь призму наявності штучного інтелекту». *Академічні візії*. 2023. № 19. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/380>

26. Eaton, Sarah Elaine. Plagiarism in higher education: Tackling tough topics in academic integrity. ABC-CLIO, 2021. URL: <https://cutt.ly/oPc97hM>

27. Fang, Zhihui. *Demystifying Academic Writing: Genres, Moves, Skills, and Strategies*. Routledge, 2021. URL: <https://cutt.ly/pPc9D9r>

Інформаційні ресурси

1. Академічна доброчесність. Національне агентство із забезпечення якості вищої. URL: <https://naqa.gov.ua/>

2. Курс «Основи академічного письма» у системі Moodle. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=2854>

3. Онлайн-курс «Академічна доброчесність в університеті» від ВУМ online URL: <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>

4. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). URL: <http://www.saiup.org.ua/>

5. Committee on Publication Ethics: (COPE): Promoting integrity in research publication. URL: <https://publicationethics.org/>

6. Elsevier Researcher Academy. URL: https://Elsevier_Researcher_Academyresearcheracademy.elsevier.com

7. Harvard College Writing Center. URL: <https://writingcenter.fas.harvard.edu/>

8. Plagiarism.org - Best Practices for Ensuring Originality in Written Work. URL: www.plagiarism.org/

9. Purdue Online Writing Lab. URL: <https://owl.purdue.edu/owl/>

10. The International Center for Academic Integrity. URL: <https://academicintegrity.org/>

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. – К., 2016. – 61 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/0ByePGdGpHh6WbnRzT2pGNUhoY2c/view>
2. Основи академічного письма: методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання/Укл.: Гнедіна К.В., Сакун О.С. Чернігів: ЧНТУ, 2019. 16 с.
3. Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» (нова редакція). URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
4. Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на плагіат в Національному університеті «Чернігівська політехніка», затв. Вченою радою Національного університету «Чернігівська політехніка» від 31 травня 2021 року, протокол № 5 (зі змінами). URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/poryadok-provedennya-perevirky-kval-robit-ta-indyvidualnyh-zavdana-plagiat.pdf>
5. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 01.07.2016] Вид. офіц. Київ, 2016, 16 с. (Інформація та документація).

ПРИКЛАД АНОТАЦІЇ ДО НАУКОВОЇ СТАТТІ

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ГЕЙМІФІКАЦІЇ В ОСВІТІ

Стаття присвячена аналізу, комплексній оцінці та характеристиці теоретико-практичних засад гейміфікації в освіті. Актуальність дослідження викликана гострою потребою пошуку ефективних засобів дистанційної освіти за умови зовнішніх викликів останніх років (дистанційна освіта в умовах пандемії COVID-19 та повномасштабного російського вторгнення в Україну), а також загальною тенденцією переходу розвинених країн від традиційних усталених форм освіти до нових, діджиталізованих форм. Ключова мета дослідження - проаналізувати потенціал гейміфікації освітнього середовища як інноваційної технології навчання. Використані методи дослідження: аналіз літературних джерел, аналіз та синтез, порівняння, діалектичний метод, абстрагування і конкретизація, узагальнення, системний аналіз, метод розгляду психологічних явищ. У результаті проведеного дослідження наведено визначення поняття «гейміфікація в освіті», під яким розуміється використання в освітньому процесі ігрових засобів, підходів та практик, що притаманні сучасним іграм з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій (комп'ютерним, мобільним, онлайн-іграм) з метою мотивування та підсилення пізнавальної діяльності здобувачів освіти та забезпечення їх більшої залученості у навчальний процес. Охарактеризовано позитивні сторони гейміфікації освітнього середовища (вплив на мотиваційну сферу та інтерес до навчання) та негативні наслідки (обмеження безпосередньої комунікації між здобувачем освіти, надмірне використання ЕОМ). Визначено основні складові гейміфікації: динаміка, механіка, естетика та соціальна взаємодія. Охарактеризовано найбільш ефективні в освітньому середовищі механіки гейміфікації: досягнення, динаміка призначення, бонуси та мегабонуси, групова робота, зворотний відлік, дослідження, володіння, рівнена структура, висвітлено їх переваги та недоліки. Встановлено психологічний контекст гейміфікації освітнього середовища. Наведено характеристику когнітивному, емоційному та соціальному компонентам психологічного потенціалу гейміфікації в освіті.

Ключові слова: *гейміфікація в освіті, освітнє середовище, ігрові засоби, комп'ютерна гра, дистанційна освіта, психологічні особливості.*

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел

1. Гнедіна К.В. Академічна доброчесність як забезпечення якості вищої освіти. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку*: тези доп. IV міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 27 листоп. 2020 р.). Чернігів: Чернігівська політехніка, 2020. С. 122-124.
2. Гнедіна К.В., Нагорний П.В. Теоретико-практичні засади гейміфікації в освіті. *Information Technologies in Education: збірник наукових праць/голов. ред. О.В. Співаковський*. Херсон: ХДУ, 2022. Вип. 3 (52). С. 7-19.
3. Гоголь Т.А., Гнедіна К.В. Напрями реформування системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: правовий та фінансовий аспекти. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 2 (18). С. 146-153.
4. Гнедіна К.В., Нагорний П.В. Дослідницька доброчесність: принципи та передумови забезпечення. *Перша міжнародна конференція «Відкрита наука та інновації в Україні 2022»* [Електронний ресурс]: Матеріали, 27-28 жовт. 2022 р./ Міністерство освіти і науки України; Державна науково-технічна бібліотека України. – Київ: УкрІНТЕІ, 2022. С. 109-110.
5. Гнедіна К.В. Використання сучасних методів навчання та інструментів організації освітнього процесу для забезпечення якісної підготовки фахівців зі спеціальності «Облік і оподаткування». *Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти*: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса: Університет Ушинського, 2023. С. 19-22.
6. Панічкіна А.С., Гнедіна К.В. Шляхи запобігання плагіату та забезпечення якості освітнього процесу. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку*: тези доп. VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 27 листоп. 2021 р.). Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С. 165-166.
7. Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» (нова редакція). URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>